

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Ajuntament **de Palma**

**INFORME D'ACTUACIONS
SOBRE VIOLÈNCIA DE GÈNERE
A L'AJUNTAMENT DE PALMA
2016-2017**

25 de Novembre
Dia Internacional contra la
Violència cap a les Dones

Índex

1. Presentació	3
2. Metodologia	5
3. Quantificació de la violència de gènere	8
3.1. Delictes ingressats	8
3.2. Dones assassinades per violència de gènere.....	9
3.3. Denúncies per violència de gènere.....	10
3.4. Ordres de protecció	11
3.5. Mesures judicials	12
4. Atenció de qualitat a les víctimes de violència de gènere.....	15
4.1. Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere	15
5. Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere	17
5.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere (SAIVG)	17
5.1.1. Dades generals del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere.....	17
5.1.2. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (SAIVVG)	19
5.1.3. Programa d'atenció als fills i les filles víctimes de violència de gènere	23
5.1.4. Programa d'atenció a persones agressores.....	27
5.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG)	33
5.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA).....	37
5.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112	37
5.5. Pacte Palma contra la Violència de Gènere.....	38
6. Avançament de dades de 2017 dels serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere.....	44

1. Presentació

L'any 1999 l'Assemblea General de les Nacions Unides va declarar el 25 de novembre Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones.

De llavors ençà, s'han desenvolupat millores legislatives, judicials, policiaques i socials per a erradicar aquesta xacra.

Això no obstant, el problema continua existint, i cada any sentim notícies relacionades amb la mort de dones a mans de les seves parelles o exparelles.

L'Ajuntament de Palma vol un model de convivència basat en el respecte i la col·laboració entre dones i homes. Per això, té com a objectiu prioritari desenvolupar actuacions destinades a la prevenció, l'erradicació, la protecció i l'atenció integral a les persones que pateixen violència de gènere.

En aquest sentit l'Ajuntament manté diferents línies d'actuació:

- atenció social a les víctimes de violència de gènere
- atenció psicoeducativa als fills i les filles de les víctimes de violència de gènere
- atenció reeducativa a les persones agressores
- acolliment a les víctimes i els seus fills i filles que han hagut d'abandonar el seu domicili
- protecció i seguretat de les víctimes

Els serveis que treballen aquestes línies d'actuació estan integrats en el sistema de gestió de qualitat de l'Ajuntament mitjançant la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, que defineix la responsabilitat municipal envers les víctimes, els seus infants i les persones agressores que volen canviar.

A aquests serveis, també s'hi han de sumar les actuacions preventives que es realitzen des de l'Ajuntament de Palma mitjançant la formació i la sensibilització.

L'atenció a la violència de gènere requereix un abordatge integral. Per a millorar l'eficàcia del sistema és necessari que els diferents serveis d'atenció i protecció implicats treballin coordinadament, comparteixin la informació, avaluin els resultats i implementin les mesures correctores adients. Per això, i en el marc de les seves competències, els serveis municipals aposten per la coordinació interna i el treball en xarxa.

En el programa d'actes de commemoració del 25 de Novembre es presenta aquest informe de les actuacions sobre violència de gènere que du a terme l'Ajuntament de Palma.

L'informe s'estructura en dues parts. La primera és una aproximació a la magnitud del problema, amb un recull de dades sobre violència de gènere registrada, dones assassinades a mans de les seves parelles o exparelles i dades procedents del Consell General del Poder Judicial sobre denúncies, delictes i ordres de protecció. La segona part presenta informació relativa a l'atenció específica dels diferents serveis municipals que atenen les víctimes de violència de gènere.

Les dades utilitzades per a elaborar aquest informe s'han obtingut de les següents fonts d'informació:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Consell General del Poder Judicial
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat
- serveis municipals d'atenció a víctimes de violència de gènere
- Carta de compromisos de l'Ajuntament de Palma

2. Metodologia

L'informe d'actuacions sobre violència de gènere a l'Ajuntament de Palma es divideix en dues parts. A la primera part es presenten dades per a conèixer la magnitud del problema i, a la segona, es dona informació de les persones ateses per violència de gènere en els diferents serveis municipals específics de l'Ajuntament de Palma.

Primera part: magnitud del problema

La informació que ens ofereix aquesta primera part de la memòria ens serveix per a fer una quantificació de la violència de gènere des d'un punt de vista judicial.

Així, inclou informació sobre la quantitat de delictes ingressats, les denúncies, les ordres de protecció sol·licitades, les mesures judicials i les dones assassinades per violència de gènere. Aquestes dades en permeten prendre consciència de la magnitud del problema de la violència de gènere a la nostra societat.

Les dades obtingudes del Consell General del Poder Judicial s'ofereixen a nivell de l'Estat espanyol, de les Illes Balears i del partit judicial de Palma. L'any d'estudi és el 2016, i les dades es presenten en sèries evolutives dels darrers set anys.

La informació de les dones assassinades per violència de gènere es presenta a nivell de l'Estat espanyol i de comunitats autònomes; està actualitzada a 20 de novembre de 2017.

Segona part: serveis municipals específics d'atenció a la violència de gènere

La segona part d'aquesta memòria es refereix a l'atenció realitzada des dels diferents serveis i els programes municipals de l'Ajuntament de Palma.

Aquest apartat conté les dades referides al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere (que inclou els programes d'atenció a víctimes de violència de gènere, als seus fills i filles, i també a les persones agressores), el Servei d'Acolliment Municipal per a Víctimes de Violència de Gènere, l'atenció realitzada des de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local i altres actuacions com les altes al fitxer de declaració voluntària de risc.

Altrament, inclou informació de les accions de sensibilització i formació promogudes des del Pacte Palma contra la Violència de Gènere.

L'any de referència de les dades relacionades amb els serveis municipals específics és el 2016. Així mateix, també s'ofereix un avançament de dades parcials de l'atenció realitzada el 2017.

Això no obstant, les dades referides a les accions formatives realitzades en el marc del Pacte Palma contra la Violència de Gènere pertanyen al curs escolar 2016-2017, arran de la temporalització d'aquesta activitat a través del programa d'activitats educatives "Palma Educa".

Variables del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

A continuació es fa una breu explicació per a saber a què a ens referim quan parlem de les següents variables utilitzades per a explicar l'atenció realitzada des del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere i als tres programes que en formen part:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Expedients atesos: són tots els expedients en els quals s'ha treballat durant el període d'estudi. Es poden classificar en:

- expedients oberts per 1a vegada: són els nous oberts durant el període d'estudi.
- expedients reoberts: són els que ja s'havien tancat i que, en el període d'estudi, es tornen a obrir i se'n comença una nova atenció.
- expedients arrossegats: són els que s'havien obert abans que s'iniciàs el període d'estudi i en els quals es continua treballant.

Quan a la memòria ens referim a expedients nous oberts durant 2016, es tenen en compte els oberts per 1a vegada i els reoberts al període.

Persones ateses: és el nombre total de persones que han estat ateses directament amb un pla de feina específic en algun dels programes del servei durant el període d'estudi. En aquest cas podem distingir entre:

- persones ateses totals –el total de persones ateses en el programa durant el període d'estudi, tant d'expedients nous oberts com d'expedients arrossegats.
- persones ateses noves –són les incloses als expedients nous oberts durant el període d'estudi, amb les quals, per tant, es comença a treballar a partir de les demandes que realitzin.

Perfil de les persones ateses als diferents programes: quan es defineix el perfil de les persones ateses a cadascun dels programes es fa referència als casos nous oberts (nous oberts per 1a vegada + reoberts) durant el període d'estudi. Així, el que s'obté són les característiques principals de les persones que s'han incorporat als programes l'any de l'estudi.

Fonts d'informació

Consell General del Poder Judicial. Aquesta font d'informació ens proporciona dades a tres nivells: estatal, autonòmic i del partit judicial de Palma.

El partit judicial de Palma agafa el nom del nostre municipi, encara que inclou dades corresponents a persones residents a d'altres setze. Aquests municipis són: Algaida, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Deià, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lluçmajor, Marratxí, Puigpunyent, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Sóller i Valldemossa.

Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. S'hi recullen les dades de les víctimes mortals per violència de gènere.

Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere de l'Ajuntament de Palma. Són els serveis de l'Ajuntament que atenen dones víctimes de violència de gènere, els seus fills i filles i els agressors.

- Servei Municipal d'Atenció Integral de Violència de Gènere
- Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere
- Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Primera part: magnitud del problema

3. Quantificació de la violència de gènere

3.1. Delictes ingressats

Segons les dades publicades pel Consell General del Poder Judicial durant 2016, al partit judicial de Palma ingressaren 4.131 delictes per violència sobre la dona. La xifra s'ha incrementat en 1.109 casos respecte dels delictes ingressats el 2015, la qual cosa suposa un increment del 36,69% respecte dels delictes de l'any anterior. També s'observa un increment en els delictes ingressats a les Illes Balears.

Les dades recollides de l'Estat espanyol també han registrat un increment del nombre de delictes per segon any consecutiu.

Delictes ingressats per violència sobre la dona							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Espanya	139.522	141.228	136.720	130.270	130.064	134.070	150.001
Illes Balears	4.276	5.192	4.674	4.565	4.922	4.734	5.897
Partit judicial de Palma	2.940	3.888	3.234	2.776	3.086	3.022	4.131

Font: Consell General del Poder Judicial

Tipologia dels delictes ingressats al partit judicial de Palma

El 2016, igual que els anys anteriors, la part més important del total de delictes ingressats per violència sobre la dona, i amb molta diferència respecte de la resta, es referí als delictes per lesions i maltractaments (representen el 76% de tots els delictes ingressats), seguits pels de trencament de mesures i contra la llibertat (7%).

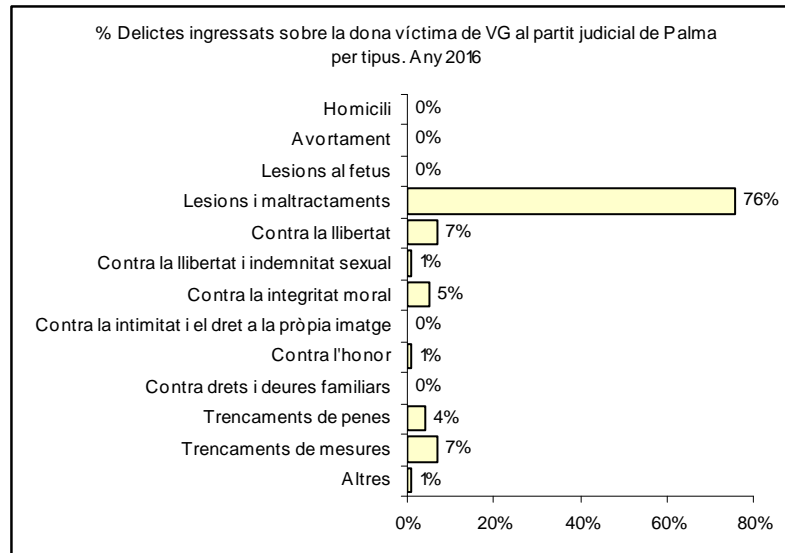
Delictes ingressats sobre la dona per tipus al partit judicial de Palma							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total	2.940	3.888	3.234	2.776	3.086	3.022	4.131
Homicidi	1	6	2	4	1	2	2
Avortament	0	0	0	0	0	0	0
Lesions al fetus	0	0	0	0	0	0	0
Lesions i maltractaments	2.404	2.837	2.179	2.395	2.536	2.548	3.121
Contra la llibertat	362	781	508	128	224	149	278
Contra la llibertat i indemnitat sexual	13	27	25	17	38	27	27
Contra la integritat moral	0	70	130	71	180	63	188
Contra la intimitat i el dret a la pròpia imatge	..	..	..	..	..	..	5
Contra l'honor	..	..	..	..	..	..	25
Contra els drets i els deures familiars	14	7	84	0	0	0	10
Trencaments de penes	49	58	96	47	31	57	147
Trencaments de mesures	87	80	208	68	76	143	304
Altres	10	22	2	46	0	33	24

Font: Consell General del Poder Judicial

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

En comparació amb les dades de l'any 2015 no tan sols s'ha incrementat el nombre total de delictes ingressats, sinó que tots els valors d'aquests s'han incrementat o, com a mínim, s'han mantingut respecte de les dades de l'any anterior.

Font: Consell General del Poder Judicial

3.2. Dones assassinades per violència de gènere

Lluny d'acabar amb aquesta xacra social, l'any passat, oficialment, el nombre de dones assassinades a l'Estat espanyol a mans de les seves parelles o exparelles va ser de 44, a les quals s'ha d'afegir 1 menor. Per tant, parlaríem de 45 víctimes mortals. El 2017, fins el 20 de novembre, ja comptabilitzam, a l'Estat espanyol, 44 dones mortes per violència de gènere, a les quals s'han d'afegir 8 menors assassinats, de manera que, el 2017, hi ha un total de 52 víctimes mortals oficials.

En el cas de les Illes Balears, l'any 2016 es comptabilitzen 6 dones assassinades per violència de gènere a l'àmbit de la parella o exparella, 1 d'aquestes a Palma. És el nombre més elevat de víctimes mortals a les Balears des que se'n recullen les dades.

El 2017 (fins el 20 de novembre) no se comptabilitza cap dona assassinada a les illes Balears.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Víctimes mortals per violència de gènere per comunitats autònomes										
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Espanya	76	56	73	61	52	54	54	60	44	44
Andalusia	9	14	17	16	8	11	10	14	3	7
Aragó	1	0	2	2	1	2	0	1	3	0
Astúries	1	0	5	2	1	1	0	3	2	0
Illes Balears	1	1	2	1	2	2	3	1	6	0
Canàries	5	5	7	3	2	2	1	3	2	4
Cantàbria	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Castella i Lleó	6	1	4	2	2	4	3	2	6	0
Castella-la Manxa	3	1	3	1	4	4	0	1	2	5
Catalunya	10	10	12	9	13	4	12	6	6	6
Com. Valenciana	10	9	8	8	6	9	7	11	6	5
Extremadura	0	1	1	0	1	1	0	1	1	2
Galícia	7	3	2	3	4	3	6	8	3	1
Madrid	11	5	7	9	6	9	7	4	2	8
Múrcia	4	2	1	2	0	0	0	1	0	3
Navarra	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1
País Basc	3	2	2	2	2	1	3	3	1	2
La Rioja	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ceuta	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Melilla	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0

Font: Ministeri d'Igualtat

(*) Dades fins el 20 de novembre

Això no obstant, a part de les dades oficials recollides pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, col·lectius feministes en recullen estadístiques amb unes xifres més elevades. Si analitzam les dades del web www.feminicidio.net¹ el 2016 es poden comptabilitzar 62 víctimes assassinades per violència de gènere i, a 20 de novembre de 2017, les víctimes mortals ja serien 61.

De les 62 víctimes per violència de gènere de 2016 recollides al web esmentat, 57 són dones víctimes de violència de gènere; 2 són menors i, 3, persones assassinades per connexió amb una víctima, les quals no formen part de les xifres oficials (habitualment es tracta de familiars o actuals parelles d'una víctima de violència de gènere).

Aquestes diferències en les xifres es poden explicar perquè, al web www.feminicidio.net, a més de tenir en compte les dades oficials també es compten els assassinats en investigació per part del Ministeri, com també les víctimes que estaven relacionades amb dones assassinades per violència de gènere, les quals no es tenen en compte a les estadístiques oficials.

3.3. Denúncies per violència de gènere

El 2016, a l'Estat espanyol es varen interposar 142.893 denúncies, 13.700 més que el 2015. Aquesta tendència també es reproduïx a l'àmbit del partit judicial de Palma i de les Illes Balears, en què el 2016 també hi ha un augment en el nombre de denúncies presentades per violència de gènere.

¹ Aquest domini pertany a Otro Tiempo, una associació civil sense ànim de lucre que té com a missió treballar en la construcció d'una societat igualitària (amb la sensibilització i l'erradicació de la violència de gènere), sostenible i diversa culturalment i social.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Denúncies per violència contra la dona							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Espanya	134.105	134.002	128.543	124.894	126.742	129.193	142.893
Illes Balears	4.231	4.417	4.739	4.372	4.687	4.658	5.268
Partit judicial de Palma	2.849	3.071	3.045	2.542	2.691	2.819	3.534

Font: Consell General del Poder Judicial

Taxa de denúncies per cada 10.000 dones

Si analitzam el nombre de denúncies a partir de la seva taxa, per cada 10.000 dones podem comprovar com el 2016 s'ha registrat un incrementat respecte de l'any anterior i s'ha assolit la dada més alta dels darrers anys. Aquesta circumstància també es reproduïx en la taxa de les Illes Balears.

En el cas del partit judicial de Palma, el 2016 la taxa és de 120 denúncies per cada 10.000 dones, la qual cosa implica un significatiu increment respecte de les dades de 2015, i supera la taxa global de les Illes Balears i d'Espanya en 25 i 60 denúncies per cada 10.000 dones, respectivament.

Taxa de denúncies per violència contra la dona per cada 10.000 dones							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Espanya	56	56	54	52	53	54	60
Illes Balears	77	80	85	78	85	84	95
Partit judicial de Palma	97	104	103	86	91	96	120

Font: Consell General del Poder Judicial

3.4. Ordres de protecció

El 2016, als jutjats de violència contra la dona de tot l'Estat espanyol es varen sol·licitar 37.956 ordres de protecció i mesures del article 544 LECrim*. fet que suposa un significatiu augment respecte de l'any anterior (+1.664 sol·licituds).

A les Illes Balears i a l'àmbit del partit judicial de Palma, el 2016 es varen sol·licitar 755 i 320 ordres de protecció i mesures, respectivament. Amb aquestes dades, com ha passat a l'Estat espanyol globalment, també s'evidencia un increment respecte de l'any anterior.

Segons el perfil de la víctima

El 2016, en 492 dels casos (65%) en què a les Illes Balears es va sol·licitar una ordre de protecció, la víctima era una dona espanyola major d'edat.

A l'àmbit del partit judicial de Palma, el 2016 les ordres de protecció també varen ser sol·licitades, majoritàriament, per dones espanyoles majors d'edat (224, que representen el 70% de les sol·licituds).

* Fins el 2014 se computaven únicament les ordres de protecció sol·licitades a l'empara del article 544ter LECrim. A partir del primer trimestre del 2015 se computen tant aquestes com les mesures de protecció previstes a l'article 544 bis LECrim.

Segons el perfil del denunciat

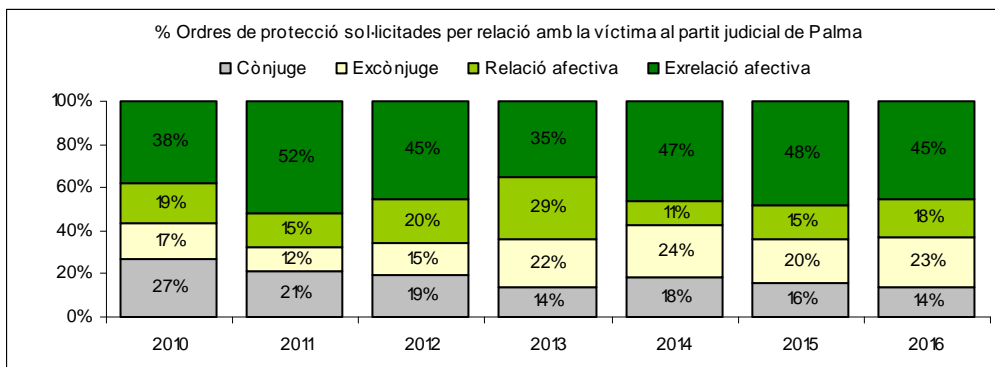
El 2016, a l'àmbit de les Illes Balears i del partit judicial de Palma, les sol·licituds d'ordre de protecció tenen majoritàriament com a denunciat un home espanyol (67% i 68%, respectivament).

Segons la relació entre la víctima i el denunciat

Si analitzam les sol·licituds d'ordres de protecció en funció de la relació entre la víctima i el denunciat a l'àmbit del partit judicial de Palma, hi predominen les sol·licituds en els casos en què la relació de parella ja ha finalitzat. El 2016, un 68% de les ordres es varen sol·licitar quan havia finalitzat la relació (en el 45% dels casos es tracta d'exrelació afectiva i, en el 23%, d'excònjuge).

Ordres de protecció sol·licitades per relació amb la víctima del partit judicial de Palma							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total	430	391	370	244	215	260	320
Cònjuge	117	82	71	33	39	42	45
Excònjuge	71	46	57	54	52	52	74
Relació afectiva	80	60	74	71	24	40	57
Exrelació afectiva	162	203	168	86	100	126	144

Font: Consell General del Poder Judicial

Font: Consell General del Poder Judicial

3.5. Mesures judicials

Aquest apartat recull les dades de mesures judicials de protecció, de naturalesa penal i civil, dictades en casos de violència de gènere. Aquestes mesures judicials es poden dictar tant si hi ha ordre de protecció com si no n'hi ha.

El 2016 al partit judicial de Palma es dictaren 517 mesures de natura penal i, 158, de natura civil. Això suposa un lleuger descens en les mesures de natura penal i un considerable increment en les de natura civil. El nombre de mesures civils és el més alt dels darrers anys.

En el cas de les mesures de natura penal, les més freqüents són les d'allunyament (representen el 44% de les mesures). En segon lloc hi ha les de prohibició de comunicació, que representen al voltant d'un 34%. Aquestes dades mostren una prevalença d'aquestes dues mesures al llarg dels anys.

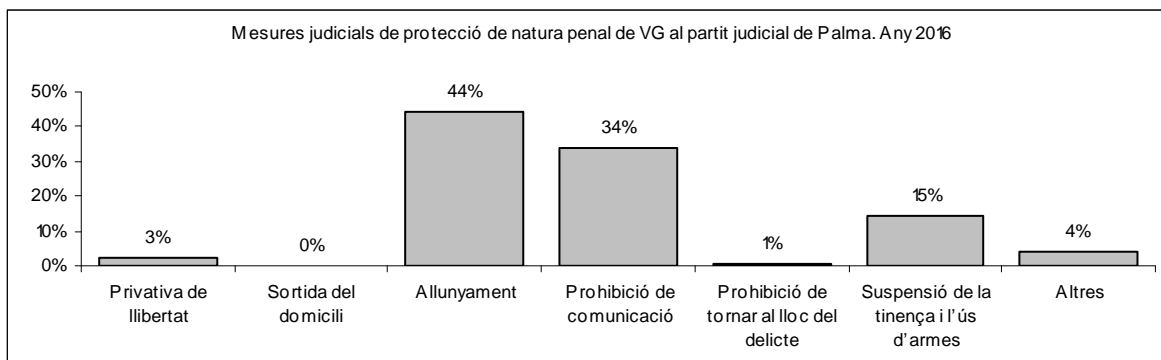

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

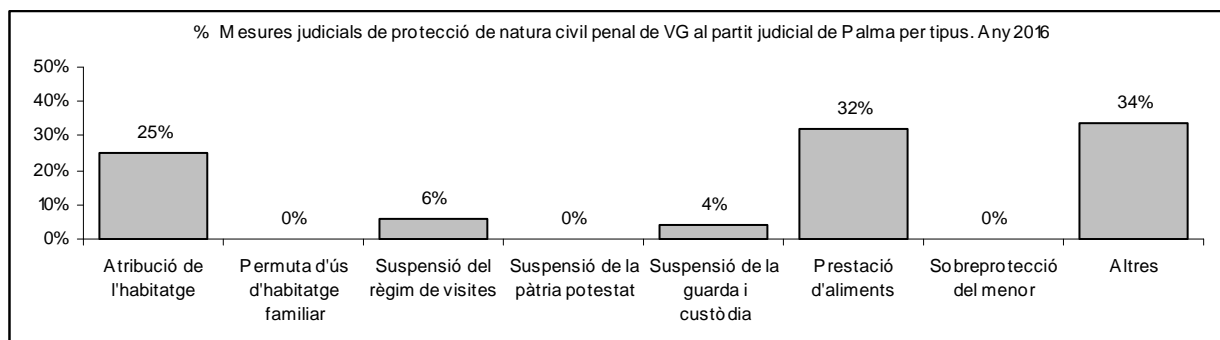
Les mesures judicials de natura civil se centren bàsicament en dos aspectes. El 2016, la més freqüent és la de prestació d'aliments, seguida de la d'atribució de l'habitatge. Aquesta tendència és la que s'ha produït els darrers anys.

Mesures judicials de protecció en casos de violència de gènere al partit judicial de Palma							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total de natura penal	804	812	873	529	460	595	517
Privativa de llibertat	20	25	23	9	1	9	13
Sortida del domicili	7	0	0	3	0	0	0
Allunyament	343	231	318	209	149	203	228
Prohibició de comunicació	340	290	303	200	184	206	176
Prohibició de tornar al lloc del delictes	6	89	3	0	35	0	4
Suspensió de la tinença i l'ús d'armes	84	104	118	47	42	86	75
Altres	4	73	108	61	49	91	21
Total de natura civil	124	82	104	92	80	76	158
Atribució de l'habitatge	35	22	21	22	18	16	39
Permuta d'ús d'habitatge familiar	0	0	0	0	0	0	0
Suspensió del règim de visites	6	1	2	3	3	0	9
Suspensió de la pàtria potestat	0	0	0	0	0	0	0
Suspensió de la guarda i custòdia	20	9	8	0	0	0	6
Prestació d'aliments	41	31	38	32	28	22	50
Sobreprotecció del menor	1	1	0	0	0	2	0
Altres	21	18	35	35	31	36	54

Font: Consell General del Poder Judicial

Font: Consell General del Poder Judicial

Font: Consell General del Poder Judicial

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Segona part: serveis municipals específics d'atenció a la violència de gènere

4. Atenció de qualitat a les víctimes de violència de gènere

L'Ajuntament de Palma vol treballar per una ciutat sense violència de gènere i amb una atenció integral i de qualitat a les persones que la pateixen. Per això, des de fa uns anys, va implantant un model de gestió de qualitat basat en la millora contínua, que ens permet utilitzar nous mètodes per a servir millor els ciutadans i les ciutadanes, d'una manera més eficaç, eficient i moderna.

L'atenció integral a les víctimes de violència de gènere i el treball per a erradicar la violència s'han d'entendre en el marc de la col·laboració i la complementació amb la xarxa de serveis més àmplia. Per això, l'Ajuntament ha de vetllar per mantenir i reforçar els vincles que possibilitin aquest treball en xarxa, ja que és la suma d'esforços el que hi propiciarà l'avanç.

Aquest marc es desplega i concreta a través de les cartes de compromisos municipals. Fins el 2013, a l'Ajuntament de Palma hi havia dues cartes de compromisos referides a la violència de gènere: la Carta de serveis del Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere, que actualment pertany a la Regidoria d'Igualtat, Joventut i Drets Cívics, i la Carta de serveis del Servei d'Atenció a Víctimes de Violència Domèstica i de Gènere de la Policia Local. Des de l'any 2014 es disposa d'una nova i única carta de compromisos: la **Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere**, en la qual conflueixen les dues anteriors i s'incorpora el Servei d'Acolliment a Víctimes de Violència de Gènere.

A continuació s'inclou l'enllaç a través del qual es pot accedir al tríptic i al quadre de comandament dels indicadors de qualitat de la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere.

https://www.palma.cat/portal/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_fdes_d4_v1.jsp&contenido=42813&tipo=6&nivel=1400&layout=contenedor1.jsp&codResi=1&language=ca

El 2016 és el tercer any en què està en funcionament aquesta darrera Carta de compromisos. Tot seguit es recullen les dades més significatives de la Carta de compromisos actual que, com ja s'ha dit, substitueix les dues anteriors.

4.1. Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere

La Carta de compromisos compta amb el certificat AENOR, i pretén:

- Definir i difondre les línies d'intervenció dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, com també els compromisos assolits per a dur-les a terme.
- Fer que sigui el punt de trobada entre persones usuàries i professionals, propiciant així la participació i l'intercanvi per a aconseguir que l'oferta doni resposta a les necessitats reals.
- Impulsar la millora contínua dels serveis per a oferir una atenció integral, especialitzada i de qualitat a les víctimes de violència domèstica i de gènere.
- Prevenir i pal·liar, en la mesura que sigui possible, les situacions de violència domèstica i de gènere, assistint les víctimes de forma integral, com també disminuir la victimització secundària.
- Fer un seguiment del grau de compliment dels compromisos de la Carta i comunicar-ne els resultats.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Resultats obtinguts:

Com s'ha comentat anteriorment, el 2016 és el tercer any de posada en pràctica d'aquesta Carta de compromisos conjunta, en la qual s'inclouen les dades dels tres serveis: Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere, Servei d'Acolliment Municipal per a Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG) i Policia Local.

A continuació, es presenten els principals resultats obtinguts:

Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere		
Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere	El temps d'espera de les dones víctimes entre la demanda i l'atenció no va superar els 3 dies hàbils en el 98,86% de les demandes i, en el 1,14% restant, no va superar els 5 dies hàbils.	Grau de satisfacció El nivell de satisfacció del Servei d'Atenció Integral a Víctimes de Violència de Gènere, quant a l'atenció i empatia de les persones que presten el servei, s'ha avaluat com a molt adequat (8/9/10) per un 77,24% de les persones enquestades.
	Disponibilitat d'acompanyament en el 100% de casos a interposar denúncia, dins l'horari d'atenció del servei.	
	La valoració de les demandes d'atenció terapèutica per a les persones víctimes i els seus fills i filles es va fer en un termini no superior a 15 dies hàbils en el 100% dels casos.	
	Es va donar resposta a totes les demandes d'atenció de les persones agressores en un termini inferior a 5 dies hàbils en el 100% dels casos.	
Policia Local	El 98,27% de les demandes d'auxili al 092 s'atenen abans de 9 minuts.	Grau de satisfacció El 99,38% de les persones ateses ha avaluat per damunt d'acceptable el servei rebut per part de la Policia.
	El 100% de les assistències psicològiques en situació de crisi s'atenen abans de 30 minuts.	
	En el 100% dels casos la Policia ha recollit la denúncia amb un temps d'espera inferior a 20 minuts.	
	En el 100% dels casos se'n realitza la valoració policíaca de risc en el termini de 7 dies naturals des que es té coneixement dels fets.	
	S'assigna un/una agent tutor/ra al 100% de les víctimes que ho requereixen.	
	Seguiment del 100% de les persones agressores de les víctimes usuàries del servei.	
	Realització de dos cursos anuals d'autoprotecció adreçats a usuàries dels tres serveis de la carta.	
SAM-VVG	En el 100% dels casos amb petició d'acollida d'urgència aquesta s'ha efectuat el mateix dia.	Grau de satisfacció El nivell de satisfacció quant a l'atenció rebuda al centre ha estat de 9,46 de mitjana.
	En el 100% dels casos amb petició d'acollida no urgent es dona resposta en un termini màxim de 72 h laborables.	El nivell de satisfacció quant a la millora de la situació i la sortida del centre ha estat de 8,76 punts.

5. Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere

5.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere (SAIVG)

El Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere (SAIVG) està subdividit en tres programes:

- Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere
- Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere
- Programa d'atenció a persones agressores

Forma de gestió:

Aquest servei és de titularitat municipal i és gestionat mitjançant contractació externa per part de la Fundació IRES - Institut de Reinserció Social.

5.1.1. Dades generals del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

A continuació es presenten unes dades generals de l'atenció realitzada durant el 2016 al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere.

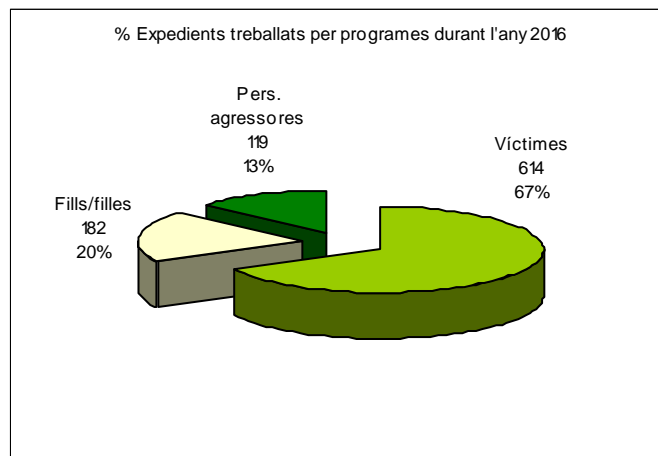
Dades d'atenció generals. Any 2016				
	Total	Programa de pers. agressores	Programa de víctimes	Programa de fills i filles
Expedients actius	835	119	614	182
Expedients nous i reoberts	302	29	229	85
Expedients nous	276	29	213	75
Expedients reoberts	26	0	16	10
Expedients arrossegats	533	90	385	97
Expedients tancats	300	39	216	94
Total de persones ateses	1109	177	611	385
Persones ateses noves	407	40	228	159

El 2016 es varen atendre 835 expedients, repartits entre els tres programes que formen part del Servei, distribuïts de la següent manera:

- Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere: 614 (67% dels expedients)
- Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere: 182 (20% dels expedients)
- Programa d'atenció a persones agressores: 119 (13% dels expedients)

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Si sumam els expedients de cadascun dels programes, obtindrem un total superior al d'expedients del servei. Això es produeix perquè un expedient es pot treballar des de més d'un programa (i, al total, només es comptabilitza una vegada). Les dades percentuals s'han tret sobre la suma dels expedients treballats per cadascun dels programes (915).

El quadre que es presenta a continuació ofereix la distribució d'expedients segons els programes en els quals estaven donats d'alta el 2016. La combinació que es repeteix amb més freqüència és la que inclou el Programa de víctimes de violència de gènere i el Programa d'atenció a fills i filles, amb un total de 73 expedients durant el 2016.

Evolució dels expedients treballats al servei per programes			
	2014	2015	2016
Total	492	667	835
Victimes	276	395	536
Fills/filles	81	97	107
Pers. agressores	92	111	113
Victimes - fills i filles	41	59	73
Victimes - pers. agressores	1	3	4
Pers. agressores -fills i filles	0	1	1
Victimes - fills i filles - pers. agressores	1	1	1

Dels 835 expedients, 302 es varen obrir el 2016. Així mateix, en aquest període també es varen tancar 300 expedients.

Pel que fa a les persones ateses durant el 2016, al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere es varen atendre 1.109 persones: 611 varen passar pel Programa d'atenció a víctimes; 385, pel Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes i, 177, pel Programa de persones agressores (que inclou agressors i, en alguns casos, parelles o exparelles).

Als expedients oberts el 2016 es varen atendre 407 persones: 228 al Programa de víctimes, 159 al Programa d'atenció a fills i filles i, 40, al Programa de persones agressores.

5.1.2. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (SAIVVG)

Línia d'intervenció/objectius

La finalitat del Programa és prestar atenció social a dones víctimes de violència de gènere del municipi de Palma, des d'una perspectiva integral i en xarxa.

Els serveis que s'ofereixen són:

- **Informació, orientació i assessorament** a víctimes de violència de gènere i als professionals que les atenen en temes de violència de gènere.
- **Servei d'acompanyament** personalitzat a les víctimes en les gestions vinculades a la seva situació i al seu seguiment.
- **Servei de teleassistència mòbil** que ofereix atenció, seguretat i protecció les 24 hores del dia a les víctimes amb ordre de protecció (ATEMPRO).

L'equip està format per dues treballadores socials, dues tècniques d'acompanyament i una auxiliar informadora.

Dades d'atenció el 2016

El 2016, en el Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere es varen atendre 614 expedients, amb un total de 611 persones. El motiu pel qual el nombre de persones és inferior al d'expedients és que el 2016 hi ha tres expedients que es varen tancar i es tornaren a obrir al llarg del mateix període; a conseqüència d'això s'han comptabilitzat dues vegades. Altrament, els titulars d'aquests expedients només s'han comptat una vegada, ja que es tracta de la mateixa persona.

Pel que fa a les altes al Programa, el 2016 es varen obrir 229 expedients (213 per primera vegada, i 16 eren atesos anteriorment i es varen reobrir). Les persones ateses noves durant aquest any són 228.

Quant a les demandes de les víctimes de violència de gènere ateses, el 2016 es varen realitzar 482 acompanyaments a 178 persones. Aquests acompanyaments poden ser diversos: fer gestions, anar a serveis d'informació, a serveis d'assistència, a posar denúncies, a jutjats, etc.

Dades d'atenció						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Persones ateses (noves)	141	163	192	202	215	228
Persones ateses (totals)	419	465	592	323	458	611
Acompanyaments realitzats	252	340	432	363	443	482
Persones acompanyades	116	101	170	129	132	178
ATEMPRO tramitats (nous)	26	54	43	77	63	51
Persones amb ATEMPRO	118	124	72	109	135	125
Professionals assessorats	17	12	11	-	-	-

Si comparem les dades d'acompanyaments realitzats el 2016 amb les dels anys anteriors observem que és el nombre més elevat d'acompanyaments dels darrers sis anys. Aquesta circumstància també es dona en les persones acompanyades.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Així mateix, el Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere també tramita altes al Servei de Teleassistència Mòbil d'Atenció i Protecció per a Víctimes de Violència de Gènere (ATEMPRO), que gestiona la Creu Roja. Quan es fa una alta a l'ATEMPRO des del Servei de Víctimes de Violència de Gènere es fa un seguiment d'aquestes persones.

El 2016 es varen tramitar 51 altes noves a l'ATEMPRO. Al llarg de 2016 hi va haver 125 persones usuàries d'aquest servei.

Perfil de les persones ateses en els expedients nous de 2016

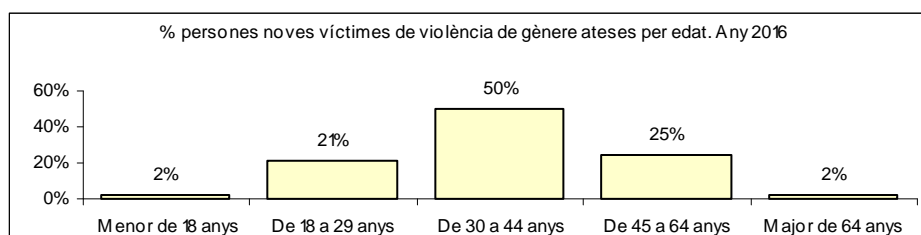
A continuació es presenta el perfil de les persones ateses al Programa d'atenció a víctimes de violència de gènere a partir de diferents variables. Les dades del perfil corresponen a un total de 229 persones, que coincideix amb el nombre d'expedients nous i reoberts el 2016. Tot i que hi ha un expedient que es va obrir en dues ocasions durant el 2016, i per tant, té el mateix titular, en fer-ne l'anàlisi del perfil, aquest es comptabilitza dues vegades, ja que part de la informació aportada en la segona obertura pot haver canviat respecte de la primera.

Quant al perfil d'edat de les víctimes de violència de gènere ateses per primera vegada el 2016, la franja d'edat majoritària és la que va dels 30 als 44 anys, amb un total de 114 dones (50% de les dones noves ateses). A continuació hi ha la franja que va dels 45 a 64 anys, amb 57 dones (25%), seguida del grup de 18 als 29 anys, amb 49 dones (21%).

La mitjana de les dones noves ateses el 2016 és de 38,4 anys. La mitjana d'edat s'ha incrementat mig punt respecte de l'any anterior (que era de 37,9 anys) i torna als valors de 2014 (38,77 anys), amb la qual cosa es constata la consolidació del grup d'edat de 30 a 44 anys com el més freqüent.

El 2016 s'ha incrementat el nombre de dones ateses menors de 18 anys i ha passat d'una dona atesa el 2015 a 4 el 2016; s'ha tornat a uns valor similars als de 2014 (3 dones). Aquest increment dels casos de menors de 18 anys és un indicatiu que la violència de gènere és present també en edats joves, just a les primeres experiències afectives.

Edat de les víctimes de violència de gènere ateses en els expedients nous		
	2015	2016
Total	215	229
Menor de 18 anys	1	4
De 18 a 29 anys	50	49
De 30 a 44 anys	121	114
De 45 a 64 anys	34	57
Major de 64 anys	9	5
Mitjana d'edat	37,9	38,4

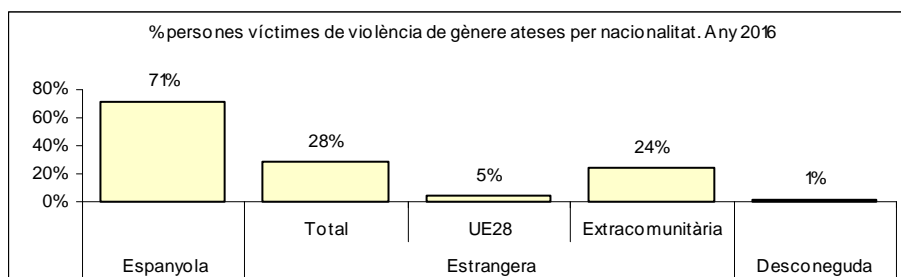

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

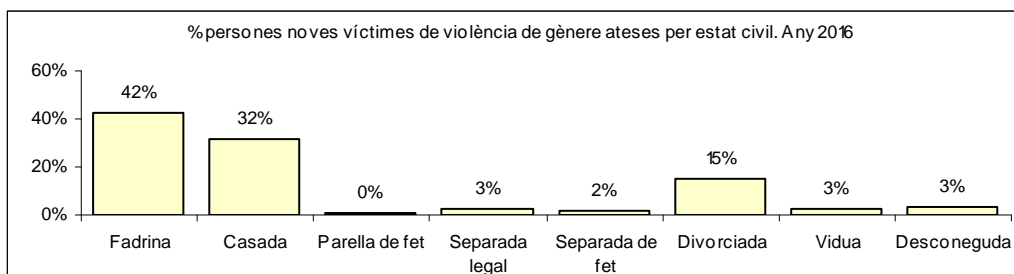
Pel que fa a la nacionalitat de les víctimes noves ateses al Servei el 2016, un 71% són espanyoles i aproximadament un 24% són estrangeres extracomunitàries. El percentatge de dones espanyoles s'ha incrementat respecte de 2015, en què suposava un 62% del total.

Nacionalitat de les víctimes de violència de gènere ateses en els expedients nous		
	2015	2016
Total	215	229
Espanyola	134	162
Estrangera	79	65
UE28	13	11
Extracomunitària	66	54
Desconeguda	2	2

Pel que fa a l'estat civil, el grup més representatiu és el de les fadrines, amb un 42%; el segueix el de les casades, amb un 32% i, el de les divorciades, amb un 15% .

Estat civil de les víctimes de violència de gènere ateses en els expedients nous	
	2016
Total	229
Fadrina	97
Casada	73
Parella de fet	1
Separada legal	6
Separada de fet	4
Divorciada	34
Vídua	6
Desconeguda	8

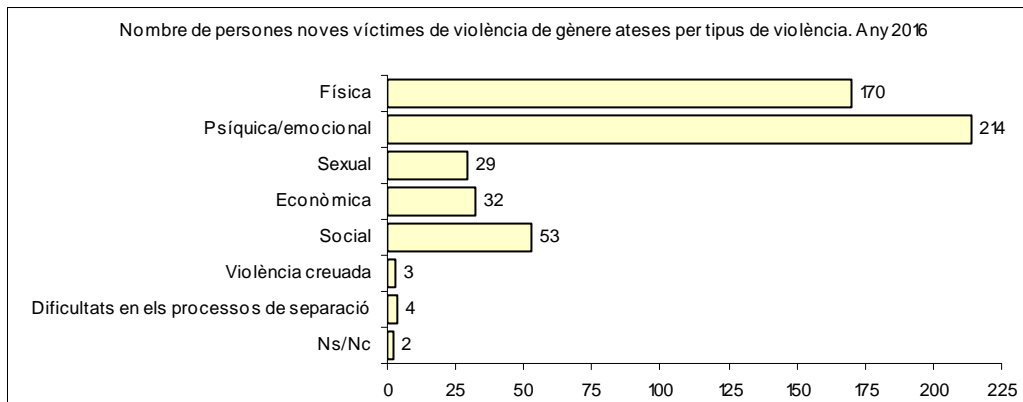

Respecte de la tipologia de violència que han patit les víctimes noves ateses el 2016, aquesta pot tenir diferents formes: física, psicològica, sexual, social i econòmica. Habitualment la violència no té una única forma, sinó que es combinen dos o més tipus de violència en una mateixa víctima.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Tipus de violència patida per les víctimes de violència de gènere ateses en els expedients nous		
	2015	2016
Física	163	170
Psíquica/emocional	195	214
Sexual	28	29
Econòmica	32	32
Social	49	53
Violència creuada	13	3
Dificultats en els processos de separació	2	4
Ns/Nc	4	2

De les 229 víctimes noves ateses el 2016, 214 varen ser víctimes de violència psicològica (aïllament, control, culpabilització, humiliacions, insults, amenaces, etc.). Això suposa un increment respecte de l'any anterior. En segon lloc, se situa la violència física, que afecta 170 de les víctimes de 2016 i que, tot i ser la més visible, no és la més freqüent. Aquesta violència pot adquirir diferents formes, com cops, empentes, cremades, limitació dels moviments, etc.

A molta distància trobam els casos de violència social (amb 53 víctimes), econòmica (32 víctimes) i sexual (29 casos). La violència social és aquella en què l'agressor limita els contactes socials i familiars de la víctima i l'aïlla del seu entorn; a la violència econòmica l'agressor controla l'accés i/o l'ús de doblers a la víctima, i la violència sexual es produeix quan es pretén imposar una relació sexual no desitjada mitjançant pressions físiques o psíquiques.

De les 229 víctimes noves ateses el 2016 n'hi ha 111 que tenen mesures judicials amb el seu agressor.

Les mesures judicials d'aquestes 111 dones víctimes poden ser: ordres de protecció, ordres d'allunyament, sentències condemnatòries per violència de gènere, mesures de prohibició amb la víctima i, en menor mesura, la interlocutòria de presó de l'agressor. Una mateixa dona pot tenir més d'una mesura judicial.

mesures judicials de les víctimes de violència de gènere ateses en els expedients nous per tipus de mesures		
	2015	2016
Allunyament	56	74
Interlocutòria de presó	5	7
Comunicació	48	67
Ordres de protecció a favor de la víctima	71	70
Sentència condemnatòria per violència de gènere	23	37

Avaluació de les intervencions

L'any 2016, des del Programa d'atenció a les víctimes de violència de gènere es va tancar un total de 216 expedients. Els motius principals de tancament varen ser els següents: 144 (67%), per assoliment d'objectius; 15 (7%), per no-acceptació de la intervenció; 15 (7%), per no-localització; 11 (5%), per no-assistència sense justificació i, 10 (5%), per canvi de domicili.

Arran del tancament dels expedients s'avalua la consecució dels objectius que tenien assignats. A continuació se n'ofereix la informació del grau de consecució agrupats en cinc blocs:

- Donar resposta a les demandes i les necessitats identificades a través de la informació, orientació i assessorament: 97%
- Capacitar i donar suport a la dona VVG en el seu procés de recuperació: 85%
- Ajudar que la dona prengui consciència de la situació de violència patida: 54%
- Atendre les demandes de protecció i oferir les prestacions de seguretat disponibles per a les dones VVG: 97%
- Donar suport a les intervencions d'altres professionals mitjançant el servei d'acompanyament: 93%

5.1.3. Programa d'atenció als fills i les filles víctimes de violència de gènere

Línia d'intervenció/objectius

Des del Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere s'ofereix atenció psicossocial als nins i nines que han patit violència de gènere a l'àmbit familiar.

L'objectiu principal d'aquest Programa és ajudar els fills i les filles a identificar models materns i paterns positius que permetin construir noves formes de relació, i evitar així el cicle repetitiu de la violència afavorint nous models i patrons de relació basats en la no-violència i que fomentin la igualtat.

El Programa està organitzat des d'una perspectiva de treball triple:

- Treball en grup: sessions d'una durada d'hora i mitja on s'agrupen els i les participants per franges d'edat (4-8 anys, 9-13 anys i 14-18 anys). El nombre de sessions per grup ha oscil·lat entre les 15 a 18.
- Treball individual: tutories individualitzades per als casos en què siguin més necessaris l'ajuda i el suport personalitzat.
- Treball interfamiliar: sessions grupals, d'una durada d'hora i mitja, de suport a les mares o els tutors per a facilitar la comprensió dels canvis que farà l'infant, i així poder ajudar-lo en la seva recuperació.

L'equip d'atenció està integrat per dos professionals de psicologia (una psicòloga i un psicòleg infantil) i una educadora social. Aquestes professionals també compten amb el suport d'una tècnica d'administració i d'una cap de projecte.

Dades d'atenció de 2016

Durant el 2016, al Programa d'atenció a fills i filles de víctimes de violència de gènere es varen atendre 182 expedients i 385 persones.

Quant a les altes noves del Programa, es varen obrir 85 expedients, una dada molt similar a la de l'any anterior (84).

En aquests expedients oberts, el 2016 es varen atendre 159 persones noves, 85 de les quals eren mares i, 74, els seus fills i filles.

Usuaris amb expedient obert al Programa fills/filles		2013	2014	2015	2016
Total		146	130	187	159
Menors		64	68	103	74
Persona tutora referent	Dones	82	62	84	85
	Homes	0	0	0	0

Per altra banda, al llarg de 2016, 96 eren fills i filles de les dones ateses, els quals han rebut atenció de manera indirecta del Programa. Aquella feina realitzada directament amb les mares i els menors ha pogut fer-se extensible a altres membres de la unitat familiar. En són un exemple els menors que participen a l'espai de canguratge.

Treball grupal

Durant el 2016 el programa d'atenció als fills i filles de dones que han patit violència de gènere ha treballat amb 10 grups diferents; 5 grups d'al·lots i 5 grups paral·lels, que corresponen a les seves mares.

- Treball grupal amb els menors: es va treballar amb cinc grups, en què els participants s'agruparen per edats. Així, es varen organitzar tres grups d'entre 4 i 8 anys, i 2 de nins i nines d'entre 9 i 13 anys. En total, hi varen participar 51 menors.
- Treball grupal amb mares. Es va treballar amb cinc grups de mares, en els quals varen participar un total de 48 persones.

Perfil de les persones noves ateses el 2016

Perfil dels fills i filles nous atesos

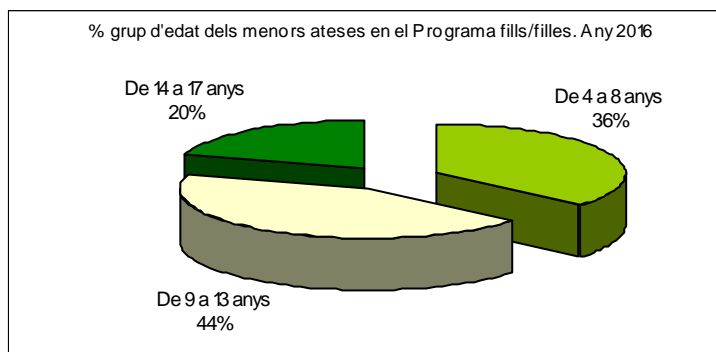
Com ja s'ha comentat anteriorment, el 2016 es varen atendre 74 menors nous, fills i filles de víctimes de violència de gènere.

Quant al perfil d'aquests menors, un 44% tenia entre 9 i 13 anys; un 36%, entre 4 i 8 anys i, un 20%, entre 14 i 17 anys. Continua la tendència d'anys anteriors, en què les franges d'edat dels més petits són les que tenen un major nombre d'usuaris. En les dades per sexes, també continua la tendència del predomini del nombre de nins, amb un 54% del total.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Edat dels menors atesos en el Programa fills/filles. Any 2016			
	Total	Nins	Nines
Total	74	40	34
De 4 a 8 anys	27	14	13
De 9 a 13 anys	32	20	12
De 14 a 17 anys (i més)	15	6	9

Pel que fa a la nacionalitat dels menors atesos nous, cal esmentar que aquests majoritàriament tenen nacionalitat espanyola: 68 dels 74 menors atesos, la qual cosa representa un 92% del total.

Nacionalitat dels menors atesos en el Programa fill/filles. Any 2016			
	Total	Nins	Nines
Total	74	40	34
Espanyola	68	39	29
Estrangera	6	1	5
Estrangera comunitària	2	0	2
Estrangera no comunitària	4	1	3

Perfil de l'adult referent dels menors

Quant a l'adult referent dels menors, el 2016 es varen atendre 85 persones noves, la totalitat de les quals eren mares.

Pel que fa al perfil de les mares per edats, el 68% tenen entre 30 i 44 anys (58 de 85 casos). El segon grup d'edat més freqüent és del 18 a 29 anys, amb 14 casos (17%), seguit del de 45 a 64 anys i amb 12 casos (14%).

L'edat mitjana de les dones ateses noves en aquest Programa és de 37,34 anys.

Evolució de l'adult referent (mares) als fills/filles ateses en el Programa fills/filles per grup d'edat		
	2015	2016
Total	84	85
Menor de 18 anys	0	0
De 18 a 29 anys	10	14
De 30 a 44 anys	59	58
De 45 a 64 anys	15	12
Major de 64 anys	0	1
Edat mitjana	38,5	37,34

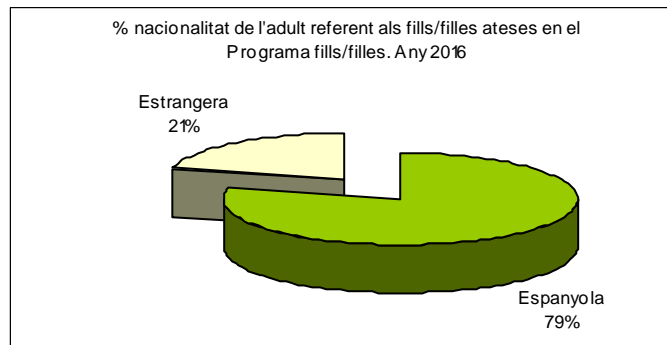
PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Quant al perfil de les mares segons nacionalitat, majoritàriament, aquesta és espanyola. És així en el 79% dels casos (67 de 85). Un 20% de les mares són estrangeres no comunitàries.

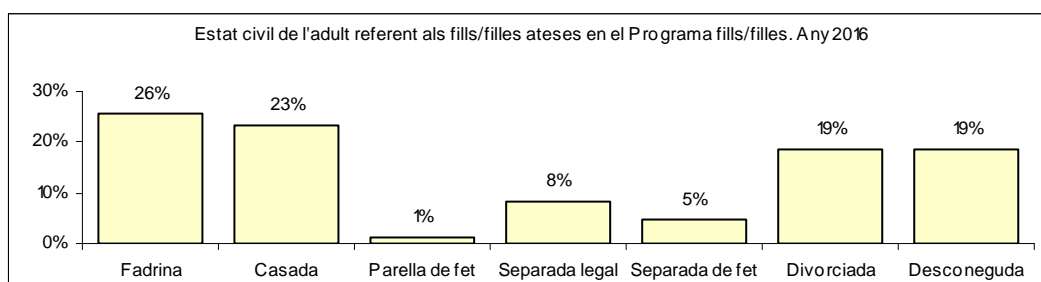
Si comparam les dades de la nacionalitat amb la dels fills i filles, observam com, en el cas dels menors, és més freqüent la nacionalitat espanyola. Aquesta diferència es produeix perquè els menors han nascut a Espanya i això els atorga la nacionalitat.

Nacionalitat de l'adult referent als fills/filles ateses en el Programa fills/filles		
	2015	2016
Total	84	85
Espanyola	65	67
Estrangera	19	18
Estrangera comunitària	1	1
Estrangera no comunitària	18	17
Desconeguda	0	0

Nota: l'adult referent són mares

Pel que fa a l'estat civil de les mares, la categoria més freqüent és la de fadrina, amb un 26%. A continuació, la de casada, amb un 23%, i la de divorciada, amb un 19%.

Avaluació de les intervencions i valoració del servei

L'any 2016, es varen tancar 94 expedients. Els motius més nombrosos de tancament varen ser: el 36%, per assoliment dels objectius; el 23%, per no-assistència sense justificar i, l'11%, per derivació a un altre servei.

Dels casos que s'han avaluat quan han finalitzat la fase d'intervenció (un total de 38 mares i 29 menors) s'ha realitzat una avaluació de consecució d'objectius. Pot ser que, una vegada avaluada la intervenció i en funció dels resultats obtinguts, algunes famílies necessitin de reforç puntual a

nivell individual. En aquests casos l'expedient continuarà obert fins que es doni d'alta definitivament el programa.

A continuació s'ofereixen els resultats obtinguts:

- Implicar mares i menors en el procés de canvi: 89%
- Modificar els estereotips i els rols de gènere i els mites sobre les relacions de parella dels menors i les mares: 84%
- Millorar la capacitat d'expressió i comprensió del fenomen de la violència en les mares i els fills i les filles: 90%
- Millorar les estratègies de resolució de conflictes de les mares i els menors, com també la capacitat de protecció de les mares envers els seus fills i filles: 76,25%
- Millorar les relacions maternofilials: 85%
- Disminuir el patiment i la simptomatologia de mares i menors: 90%

Les famílies ateses el 2016 en aquest Programa en fan una valoració positiva. Hi ha un alt grau de satisfacció en diferents ítems. Hi destaquen les qüestions referides a l'atenció i l'empatia (amabilitat i sentir-se escoltat), seguides de les instal·lacions (condicions de l'espai, preservació de la intimitat i sensació de seguretat), com també la capacitat de resposta a les demandes (rapidesa en l'atenció i resposta a les consultes).

5.1.4. Programa d'atenció a persones agressores

Línia d'intervenció/objectius

Des d'aquest Programa s'ofereix atenció psicosocial a persones residents al municipi de Palma, que exerceixen o han exercit violència contra la seva parella i/o exparella i que són majors de 16 anys. Les persones participants han de voler canviar aquesta situació, responsabilitzant-se dels seus actes i de les conseqüències que aquests tenen, i fent una revisió dels seus episodis violents i de les vivències personals, com també de les idees o les creences que hi contribueixen.

Els objectius del Programa són:

- Millorar la seguretat i el benestar de les víctimes de violència dins l'àmbit de la parella i dels seus fills i filles.
- Reduir la violència física, psicològica, econòmica, social i sexual a l'àmbit de parella.

La intervenció s'organitza a partir de:

- Tractament individualitzat
- Tractament grupal

L'equip d'atenció del servei està integrat per tres professionals de la psicologia. Compta amb el suport d'una tècnica administrativa i una cap de projecte.

Dades d'atenció el 2016

El 2016 el Programa d'atenció a persones agressores va atendre 119 expedients, amb una atenció total de 177 persones, entre agressors i parelles o exparelles (tot i que aquestes no sempre hi participen).

Pel que fa a les entrades de casos nous al Programa, el 2016 se'n varen obrir 29 expedients. Als 29 expedients oberts el 2016 es varen atendre 40 persones: 29 eren homes agressors i 11 eren dones, parelles o exparelles de l'agressor.

Perfil de les persones noves ateses el 2016

Com ja s'ha comentat anteriorment, en aquest Programa s'atenen tant les persones agressores com les seves parelles o exparelles, tot i que aquestes no sempre hi participen.

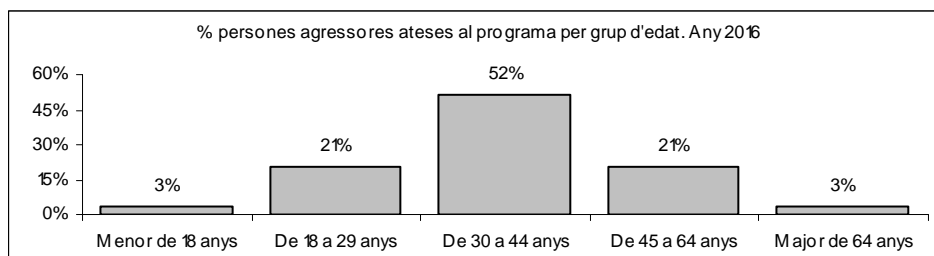
Perfil dels agressors nous atesos

El 2016 es varen atendre 29 agressors nous, fet que suposa un descens respecte de l'any anterior, en què en varen entrar al servei 45.

Si atenem el perfil dels agressors per grups d'edat, el més nombrós és el de 30 a 44 anys (representen el 52%). A continuació se situen els grups dels que tenen entre 18 i 29, i entre 45 i 64 anys, que suposen el 21% dels casos cadascun.

Tot i que no destaca quantitativament, esmentam que el 2016 s'ha atès un agressor menor de 18 anys com a element indicatiu que la violència de gènere també afecta gent jove, just quan es comencen a mantenir relacions de parella i afectives.

Persones agressores ateses al programa per grup d'edat		
	2015	2016
Total	45	29
Menor de 18 anys	1	1
De 18 a 29 anys	9	6
De 30 a 44 anys	26	15
De 45 a 64 anys	9	6
Major de 64 anys	0	1

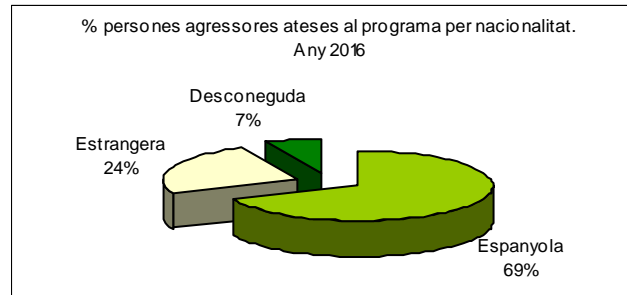

Pel que fa a la nacionalitat dels agressors, el 69% són espanyols i, el 24%, estrangers no comunitaris. Els percentatges són similars als de l'any anterior.

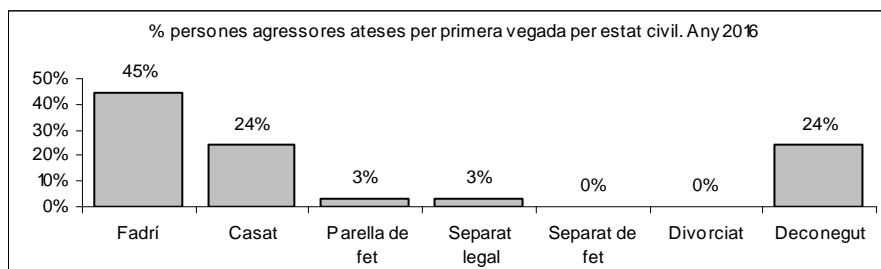
PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Persones agressores ateses al programa per nacionalitat		
	2015	2016
Total	45	29
Espanyola	30	20
Estrangera	11	7
Estrangera comunitària	3	0
Estrangera no comunitària	8	7
Desconeguda	4	2

Respecte de l'estat civil, el més nombrós és el de fadri, amb un 45%; és seguit del de casat, amb un 24%.

Persones agressores ateses al programa per estat civil		
	2015	2016
Total	45	29
Fadri	21	13
Casat	11	7
Parella de fet	0	1
Separat legal	3	1
Separat de fet	1	0
Divorciat	3	0
Deconegut	6	7

Respecte de la violència que exerceixen els agressors, aquesta pot tenir diferents formes: física, psicològica, sexual, social i econòmica. Com es pot observar a les dades recollides dels agressors nous, és habitual que s'exerceixi més d'un tipus de violència alhora.

A la major part dels casos (24) els agressors havien exercit violència psicològica sobre la seva parella i/o exparella. Aquesta es pot manifestar en forma d'aïllament, control, culpabilització, humiliacions, insults, amenaces, etc. de l'agressor cap a la víctima.

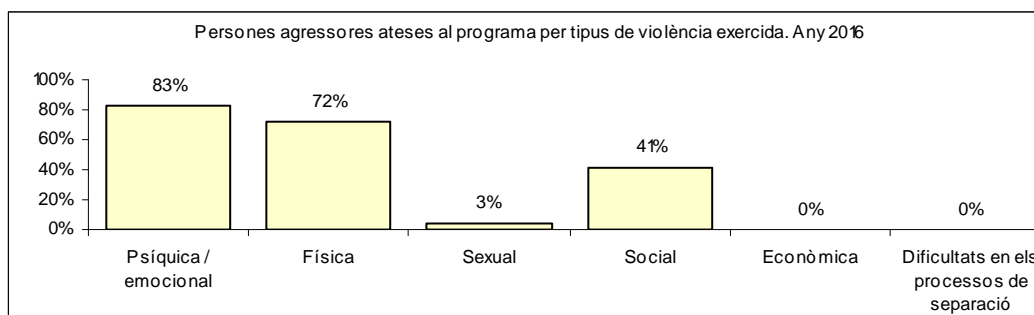

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

A continuació trobam la violència física, que havia estat exercida per 21 dels 29 agressors. Aquesta violència és la més visible i reconeguda socialment, i té diferents formes, com poden ser cops, empentes, cremades, talls, limitació de moviments, etc. En tercer lloc hi ha la violència social (12 casos de 29), que es produeix quan l'agressor limita els contactes socials i familiars de la víctima aïllant-la del seu entorn, i també trencant o malmetent el seu entorn material.

Persones agressores ateses al programa per tipus de violència exercida		
	2015	2016
Psíquica / emocional	45	24
Física	27	21
Sexual	2	1
Social	18	12
Econòmica	1	0
Dificultats en els processos de separació	1	0

Menys freqüent es la violència sexual (1 cas), que es produeix quan es pretén imposar una relació sexual no desitjada mitjançant pressions físiques o psíquiques. L'any 2016 no s'ha atès cap cas amb violència econòmica o dificultats en els processos de separació.

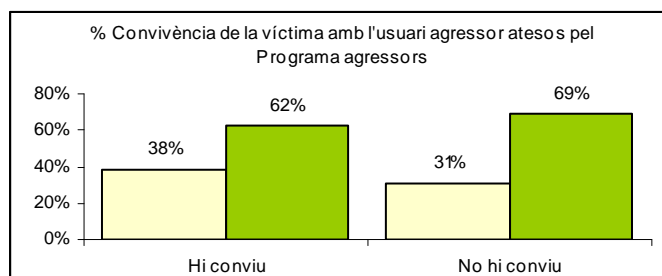

Convivència entre l'agressor i la víctima

La convivència de les víctimes de violència de gènere amb el seu agressor pot suposar un factor de risc per a elles, ja que les possibilitats que es reproduïxi un episodi de violència és major que quan no hi ha convivència. Per tant, la intervenció de la psicòloga que atén les parelles és d'especial rellevància per a la prevenció de futurs episodis violents.

De les persones agressores noves que han passat per aquest Servei durant el 2016, el 31% dels 29 agressors conviuen amb la parella i, el 69%, no. S'ha incrementat el percentatge dels agressors que no conviuen amb la parella respecte de l'any 2015.

Convivència de la víctima amb l'usuari agressor atesos pel Programa		
	2015	2016
Total	45	29
Hi conviu	17	9
No hi conviu	28	20

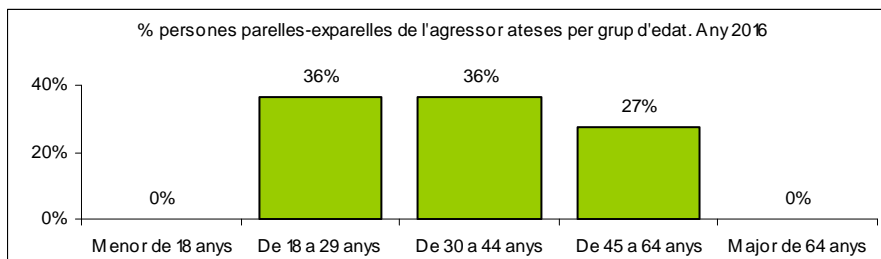

Perfil de les parelles o exparelles noves ateses

Com s'ha dit anteriorment, el 2016 es varen atendre 11 dones noves que eren parelles o exparelles dels agressors. Tot i que no es pot definir un perfil clar d'aquestes dones, perquè es tracta d'un grup poc nombrós, a continuació se'n presenten les dades disponibles.

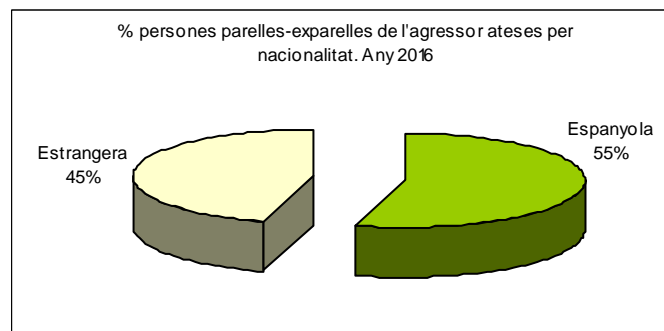
Pel que fa al perfil d'edat d'aquestes dones, un 36% tenen entre 30 i 44 anys, un 36% es troben a la franja dels 18 al 29 anys i, un 27%, entre els 45 i els 64 anys.

Persones parelles-exparelles de l'agressor ateses al Programa per grup d'edat		
	2015	2016
Total	14	11
Menor de 18 anys	0	0
De 18 a 29 anys	5	4
De 30 a 44 anys	8	4
De 45 a 64 anys	1	3
Major de 64 anys	0	0

Pel que fa a la nacionalitat, el 55% d'aquestes dones tenen nacionalitat espanyola i, el 45%, són estrangeres no comunitàries.

Persones parelles-exparelles de l'agressor ateses al programa per nacionalitat		
	2015	2016
Total	14	11
Espanyola	10	6
Estrangera	4	5
Estrangera comunitària	1	0
Estrangera no comunitària	3	5
Desconeguda	0	0

Respecte de l'estat civil de les parelles, hi predominen les fadrines, amb un 36% del total, seguides de les casades i les divorciades en igual proporció (18%). No es disposa d'aquesta informació en el 18% dels casos. Això no obstant, com que es tracta de nombres absoluts baixos, la variació en un o dos casos en podria modificar de manera important els percentatges.

Avaluació de les intervencions

Al llarg de 2016, s'han fet dos grups d'intervenció d'agressors, dels quals un va finalitzar la intervenció el 2016 i, l'altre, va continuar el 2017. Paral·lelament, es va fer el seguiment a tres grups d'agressors que havien finalitzat la fase d'intervenció en anys anteriors. Cal assenyalar que, en l'atenció a agressors, ja sigui grupal o individual, es fan quatre seguiments: un, al final de la fase d'intervenció i, tres mes, de seguiment al llarg de dos anys.

Al 2016, el total d'homes als quals se'ls ha fet algun dels 4 seguiments prevists és de 21. A continuació, es mostra el grau de consecució dels objectius:

- Identificar i regular les pròpies emocions: 94%
- Millorar el reconeixement i la responsabilitat de la violència: 91%
- Modificar el concepte de masculinitat: 97%
- Millorar les actituds i les habilitats comunicatives i relacionals: 84%
- Implicació dels usuaris en el procés de canvi: 89%

Per altra banda, el 2016 s'han tancat 39 expedients, els motius més freqüents dels quals són: un 41%, per no-localització dels usuaris; un 21%, per assoliment d'objectius i, un 15%, per inassistència sense justificació. Cal tenir present que l'atenció completa en aquest programa dura prop de dos anys i mig i que, un cop finalitzada la fase d'intervenció, se'n fa seguiment al llarg de dos anys, període prou llarg perquè es produeixin baixes.

- Respecte de les parelles i exparelles, el 2016 s'ha fet seguiment a 13, de les quals un 81% considera que es troba millor o molt millor després de la intervenció grupal per part de l'usuari; un 84% té una percepció de risc nul·la o molt baixa.

Per altra banda, el 2016 s'ha fet un grup de Parentalitat Positiva, per a millorar el benestar dels seus fills i filles, en el qual han participat 10 parees. Els usuaris d'aquest mòdul són tant usuaris del Programa de persones agressores com parelles o exparelles de les usuàries del SAIVG.

Es realitzà una avaluació de les competències parentals dels usuaris abans i després de fer el mòdul, per a valorar així els canvis aconseguits. La valoració es realitzà mitjançant l'escala de parentalitat positiva, E2P (Gómez, E i Muñoz, M., 2013). El qüestionari distingeix entre tres franges segons els resultats obtinguts: "zona de risc", per als percentils de 10-20; "zona de seguiment", per als percentils de 30-40, i "zona òptima", a partir del percentil 50. Com es mostra en els resultats, hi ha hagut una millora en totes les competències comparant les puntuacions premòdul i postmòdul.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Competències		
	Puntuacions abans del mòdul	Puntuacions després del mòdul
Competències parentals vinculars (promoure un vincle segur)	19	42,5
Competències parentals formatives (afavorir el desenvolupament, l'aprenentatge i la socialització dels nins i nines)	26	40,5
Competències parentals protectores (cura i protecció adequada dels nins i nines)	20,5	33,5
Competències parentals reflexives (reflexionar sobre les influències i les trajectòries de la pròpia parentalitat)	22	61,5

5.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG)

L'Ajuntament de Palma, al llarg de 2016, disposava del Servei d'Acolliment Municipal, que s'estructurava en tres programes: el Programa d'acolliment a persones adultes, el Programa d'acolliment a famílies i el Programa d'acolliment a víctimes de violència de gènere. A partir del mes de juny de 2017, ateses la particularitat de la problemàtica de les víctimes de violència de gènere i l'especificitat de la seva atenció, es divideix la contractació de l'acolliment municipal en tres serveis diferenciats: un per a família, un per a adults i un per a víctimes de violència de gènere i els seus fills i filles.

En aquest apartat ens referirem al Programa de víctimes de violència de gènere del Servei d'Acolliment Municipal.

Línia d'intervenció/objectius

Aquest és un recurs residencial d'acolliment de dones majors de 18 anys o menors emancipades, soles o amb càrregues familiars, que són víctimes de violència de gènere o en situació d'emergència social i que necessiten abandonar el seu domicili.

Els serveis que s'ofereixen en aquest Programa són:

- informació, orientació i assessorament sobre els recursos d'assistència i acollida
- acolliment d'urgència i per via ordinària
- promoció i inserció sociolaboral
- assistència i tractament psicològic individual i grupal
- suport a l'educació i el temps d'oci per a infants acollits, fills i filles de les dones víctimes

El SAM-VVG disposa de 40 places, distribuïdes de la següent manera:

- 30 places al centre (12 habitacions fixes més dues habitacions que s'habiliten en cas d'urgència o necessitat)
- 10 places a pisos d'inserció (2 pisos)

Forma de gestió

És un servei de titularitat municipal gestionat per INTRESS mitjançant contractació externa.

Dades d'atenció el 2016

El 2016 el SAM-VVG va atendre 122 persones (66 dones i 56 infants). D'aquestes, 120 persones (98% de les persones ateses) són dones víctimes de violència de gènere i els seus fills i filles (64 dones, 28 nins i 28 nines). La resta, el 2%, persones en situacions d'emergència social.

De les 120 persones ateses, víctimes de violència de gènere (dones i els seus fills i filles), 104 varen ser persones usuàries noves: 55 dones i 49 infants (26 nins i 23 nines).

Pel que fa a les pernoctacions, el 2016 n'hi va haver 10.179, entre el centre del SAM-VVG i els pisos d'inserció. Això va suposar una mitjana de 27,81 pernoctacions diàries.

Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM – VVG)		
	2015	2016
Total persones ateses	145	122
Dones	78	66
Fill/filles	67	56
Víctimes ateses	141	120
Dones	75	64
Fill/filles	66	56
Pernoctacions	10.841	10.179
Mitjana de pernoctacions	29,7	27,81

Si comparam les dades d'atenció de 2016 amb les de 2015 podem observar que hi ha un descens en el nombre de persones ateses i que es torna a uns valors similars al 2014. Respecte del nombre de pernoctacions, també hi apreciam una disminució causada tant per la reducció d'usuàries com pel descens de dies d'estada al centre. Els anys 2013 i 2014, les franges d'estada més freqüents eren d'1 a tres mesos i de 3 a 6 mesos. El 2015 i el 2016, la franja d'estada més freqüent és la de menys d'una setmana (34,04% en el 2016).

Les persones acollides al SAM-VVG, a més del Programa d'acolliment han utilitzat altres programes:

Persones acollides en el SAM-VVG a altres programes		
	2015	2016
Orientació laboral	67	65
Intervenció psicològica	50	45
Educador/ra social	66	49

Durant el 2016 les dones víctimes de violència de gènere accedeixen al SAM-VVG a través de diferents vies. Les principals són: la Policia Nacional i l'Institut Balear de la Dona, amb un 18% de les derivacions; els diferents centres de la Regidoria de Benestar i Drets Socials (CMSS), amb un 17%, i la Policia Local, amb un 16%.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Dones víctimes de VG que accedeixen al SAM-VG per servei derivant. Any 2015	
	Total
Tota	100%
Polícia Nacional	18%
Institut Balear de la Dona	18%
Polícia Local	16%
Servei Municipal d'Atenció Integral a la violència de Gènere	10%
Servei d'Acolliment Municipal	6%
CMSS Llevant Sud	5%
Caritas	3%
CMSS Litoral	3%
CMSS Ponent	3%
Per porta	2%
CMSS Estacions	2%
CMSS Gregal	2%
Servei de Menors	2%
SARA (servei d'acollida de Barcelona)	2%
CMSS Llevant Nord	1%
CMSS Est	1%
Casal Petit	2%
Altres Serveis	4%

Font: Memòria SAM VVG

Perfil de les persones ateses el 2016

Quant al perfil de les persones ateses el 2016, la franja d'edat amb major nombre d'usuàries és la compresa entre els 30 i els 44 anys, amb un 63% del total. En segon lloc se situa la franja de 18 a 29 anys, amb un 22% del total. Si comparem les dades amb les de 2015, observam que la franja de 30 a 44 anys ha incrementat el seu valor considerablement, en detriment de les altres dues, que s'han reduït, especialment la franja de 18 a 29, que ho ha fet més d'un 50%.

Nombre de persones víctimes de violència de gènere ateses pel SAM-VVG segons trams d'edat					
		2013	2014	2015	2016
Dones	Total	63	50	75	64
	De 18 a 29 anys	19	17	30	14
	De 30 a 44 anys	35	26	30	40
	De 45 anys i més	9	7	15	10
Infants	Total	56	54	66	56
	De 0 a 3 anys	21	19	24	29
	De 4 a 12 anys	30	29	35	22
	De 13 a 17 anys	4	1	7	5
De 18 anys i més	0	5	0	0	

Font: Memòria SAM VVG

De les 64 dones víctimes de violència de gènere ateses el 2016, 36 varen entrar al Servei amb fills/filles. Així, a més de les dones es va atendre un total de 56 fills i filles. El 91% d'aquests infants tenien fins a 12 anys: un 52% entre 0 i 3 anys, un 39% entre 4 i 12 anys, i tan sols un 9%, entre 13 i 17. Aquesta distribució per edats és similar a la de 2015.

Situació de les dones a la sortida del centre

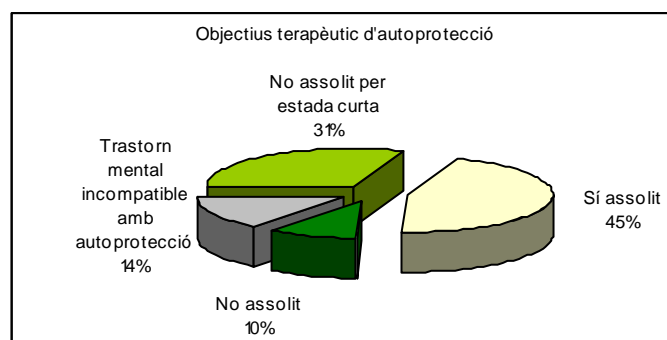
El 2016 es varen tancar 47 casos de dones víctimes de violència de gènere, a més de dos d'emergència social. A continuació s'aporten les dades d'on varen anar les víctimes un cop que varen sortir del centre:

- la gran majoria van a la casa pròpia (60%): el 29% tenen l'ús de la totalitat de l'habitatge, i el 31% disposa d'un habitatge compartit
- La següent possibilitat és a calcs familiars (14%): pares, germans o oncles, principalment
- Un 10% han estat derivades a altres serveis públics, centres de família, adults, etc.
- Un 6% han tornat amb l'agressor. Ha estat principalment quan s'ha acabat l'Ordre de protecció o si no n'hi havia
- Un altre 10% no ens consta on ha anat en sortir del centre

A continuació es presenten les ajudes que varen rebre al llarg de l'estada al centre, que milloren la seva situació a la sortida.

- Un 60% de les dones han sortit amb una RAI (Renda Activa d'Inserció) del SEPE (Servei d'Ocupació Pública Estatal). Les que no la tenen és perquè treballaven o cobraven un altre tipus de prestació incompatible amb la RAI
- Un 53% de les dones han rebut l'ajuda del SEPE per canvi de domicili.
- Un 9% han rebut l'ajuda derivada de l'article 27 de la Llei de mesures de protecció integral contra la violència de gènere (Consell de Mallorca) per a dones amb dificultat d'inserció laboral
- Un 12% han rebut ajuda per al lloguer, del Catàleg de prestacions municipal en el moment de la sortida
- El 65% de les dones han rebut diferents ajudes, acompanyaments, beques d'escoletes, informació de cursos o tràmits que han millorat la seva situació econòmica/laboral.
- Un 44% ha rebut ajuda i/o assistència per a millorar la seva situació de salut. Per exemple, organitzant les visites mèdiques i, sobretot, incorporant les unitats de salut mental en els casos necessaris.
- Un 35% han rebut ajudes, acompanyaments i/o assessorament específics durant la seva estada al centre per a organitzar o millorar la seva situació administrativa/judicial. Aquests casos han estat des de regularitzar nacionalitat o situació judicial (denúncies, punts de trobada, convenis etc.)

A continuació, presentam les dades de l'assoliment de l'objectiu terapèutic d'autoprotecció. Entenem aquest objectiu com el procés que ha permès obtenir una consciència suficient perquè les dones puguin reconèixer situacions d'abusos de forma que les puguin aturar i protegir-se.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Un 45% de les dones consideren que han assolit suficient capacitat d'autoprotegir-se de futures relacions violentes. Això vol dir que han pogut elaborar suficientment la relació de violència que han viscut per a estar més atentes i aturar relacions no convenients.
- Un 10% no han assolit aquesta autoprotecció, malgrat fer el procés.
- Un 14% presentaven un trastorn mental no compatible amb adquirir la capacitat d'autoprotegir-se.
- Un 31% de les dones no han assolit aquest objectiu perquè l'estada al nostre centre ha estat curta, de forma que no s'ha pogut iniciar un procés terapèutic.

5.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)

Línia d'intervenció/objectius

- Realitzar un seguiment especialitzat i personalitzat dels casos de violència de gènere, assignant un policia tutor a cada víctima de violència a l'àmbit familiar que tingui ordre de protecció a favor seu.
- Mobilitzar els recursos assistencials existents i derivar-los. Coordinació amb altres serveis que treballen amb violència domèstica.
- Desenvolupar les mesures de protecció pertinents, en funció del nivell de risc (segons la Instrucció 7/2016, de la Secretaria d'Estat de Seguretat, que estableix el nou Protocol per a la valoració del nivell de risc de violència sobre la dona i de gestió de la seguretat de les víctimes).
- Gestió de les ordres de protecció.

Dades d'atenció de 2016

El 2016 les dades d'atenció de la Policia Local han experimentat un descens respecte de l'any 2015, tant en el nombre de persones ateses com amb les persones tutoritzades, les persones amb ordre de protecció i l'assistència psicològica en crisi.

Dades de atenció de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Persones ateses (denunciants VG)	334	244	241	251	192
Persones tutoritzades	326	410	385	369	336
Persones amb OP (VD i VG)	215	245	214	244	183
Assistència psicològica en crisi	202	168	149	186	134

5.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112

Línia d'intervenció/objectius

Aquest projecte sorgeix de la col·laboració entre diferents administracions i serveis. És una de les propostes de millora recollides a la primera reunió plenària convocada per l'Àrea d'Educació, Igualtat, Drets Cívics i Esports (12 de novembre de 2008), que va reunir professionals, serveis, entitats i persones víctimes de violència amb la intenció de fer un diagnòstic del circuit existent i consensuar un pla de millores.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

El protocol és d'aplicació a totes les dones majors d'edat que es troben en risc o situació de violència de gènere i que viuen a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, independentment de la nacionalitat, la situació administrativa o les circumstàncies personals o socials.

Organismes que hi participen

GEIBSAU (SEIB 112)

Institut Balear de la Dona (IBD)

Ajuntament de Palma (Policia Local, Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere)

Objecte del protocol

La finalitat d'aquest protocol és augmentar els dispositius d'autoprotecció per a les dones víctimes de violència de gènere, davant possibles futurs episodis d'aquesta violència, i donar una resposta més ràpida i eficaç a aquest tipus de sol·licitud d'ajuda a fi que puguin ser localitzades si telefonen des del telèfon fix que han facilitat. En cas que cridin amb un mòbil, poden ser localitzades si tenen baixada l'aplicació my 112 i el geolocalitzador.

Per a això es va crear un fitxer en què, de forma voluntària, les dones víctimes es poden donar d'alta emplenant una sol·licitud en un dels serveis d'atenció de la xarxa i, a més, se'ls facilita informació del projecte, els avantatges i les limitacions. Aquest servei és gratuït i les dades que s'aporten són totalment confidencials i emparades per la Llei orgànica de protecció de dades.

Dades d'atenció el 2016

L'any 2016 des del Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere es varen donar d'alta 74 dones al fitxer DVR 112. Això va suposar un increment de 12 altes respecte de l'any anterior.

Evolució de les víctimes de violència de gènere ateses noves d'alta al fitxer DVR (112)		
	2015	2016
Total d'expedients	62	74

5.5. Pacte Palma contra la Violència de Gènere

El Pacte Palma és un compromís ciutadà que té la finalitat d'avançar en l'erradicació de la violència de gènere i cap a una societat basada en els valors de la igualtat entre dones i homes.

El Manifest del Pacte, aprovat per unanimitat al Ple d'octubre de 2008, inclou un seguit de fites comunes a les quals la ciutadania de forma individual o des d'associacions, entitats, empreses, serveis, etc. pot adherir-se.

Els seus objectius són:

- Fer visible la realitat de la violència contra les dones donant a conèixer la vertadera dimensió del problema i les conseqüències sobre les víctimes directes i indirectes (fills i filles).
- Donar suport a les víctimes mitjançant les accions i les actuacions necessàries per a superar la situació de violència, respectant les seves decisions i iniciatives i facilitant els mitjans i l'accés als recursos.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Divulgar els recursos, les accions i les mesures que afavoreixen l'erradicació de la violència contra les dones, donant suport als models socials que permetin la resolució de conflictes de forma no violenta i fomentant l'educació per a la pau.
- Assolir el compromís d'actuar contra tot tipus de violència afavorint i transmetent models no sexistes i de respecte de la igualtat de dones i homes.

Les associacions, les entitats, els organismes, les empreses, etc. singularitzen compromisos participant i organitzant accions sensibilitzadores que promouen els valors de la igualtat i la no-violència.

Accions de sensibilització

Compromís de la ciutadania

La pàgina de Facebook serveix com a plataforma i, el 30 de setembre de 2017, té 1.223 seguidors.

Al llarg de 2016, des del Facebook del Pacte Palma s'ha fet difusió del Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere municipal, com també del programa de l'Ajuntament de Palma d'activitats del 8 de març, Dia de les Dones, i del 25 de novembre, Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones. S'hi ha fet difusió de diverses notícies i articles d'interès relacionats amb la igualtat i la violència de gènere, d'activitats relacionades amb igualtat a la nostra ciutat i d'altres activitats i informacions d'interès social.

Commemoració del 25N el 2016

La programació d'actes del 2016 per a commemorar el 25N, Dia Internacional Contra la Violència cap a les Dones, que du a terme l'Ajuntament de Palma va incloure els següents actes:

- Diada informativa contra la violència de gènere
- Curs d'autoprotecció per a dones víctimes de violència de gènere
- IX Marxa Pacte Palma "Lliures de violències masclistes" per a fer visible l'acord de la ciutadania amb el Pacte contra la Violència de Gènere i el rebuig a la violència i la desigualtat
- Presentació de l'informe d'actuacions municipals en matèria de violència de gènere
- Renovació del Pacte Palma contra la Violència de Gènere
- Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció contra la violència de gènere
- Diverses xerrades i col·loquis amb la temàtica de la igualtat i contra la violència de gènere
- Diverses activitats (grafit, actuacions, concursos de microrelats) adreçades a joves per a sensibilitzar contra la violència de gènere
- Projectió d'un documental i col·loqui sobre violència sexual

A més, es varen programar altres activitats organitzades per altres administracions i entitats: una xerrada, una xerrada taller, una presentació d'una campanya, dues exposicions, un col·loqui, una manifestació, un photocall solidari i un concurs de tuits.

Des de l'any 2008 s'han realitzat 3 curses populars i 6 marxes. A l'edició de 2016 hi varen participar 250 persones.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

La programació d'actes a Palma el 25 de novembre de 2016 va ser possible gràcies a la col·laboració de:

- 60 persones voluntàries per a les taules informatives (34 dones i 26 homes): 12 de la Creu Roja, 34 d'Escoltes de Mallorca i 14 del Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca) per a la instal·lació de 15 taules informatives.
- 38 persones voluntàries per a la Marxa Pacte Palma (25 dones i 13 homes): 10 de voluntariat esportiu de l'IME, 15 d'Escoltes de Mallorca i 10 del Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca.
- El voluntariat anteriorment esmentat va rebre formació sobre violència de gènere i la tasca que havia de desenvolupar.
- 15 persones voluntàries de Tamborers per la Pau i 14 de Geganters de la Sala, per a la sortida de la Marxa.

Es va comptar amb la col·laboració del Parlament de les Illes Balears, l'Institut Balear de la Dona, l'Oficina d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de la UIB, IB3 ràdio, Moviment Feminista, la Creu Roja, STEI intersindical, Galeria Art Mallorca, Canamunt en Femení i l'Associació Cena en Blanco.

També es va disposar del suport logístic de Carrefour, El Corte Inglés, l'Associació de Comerciants del Mercat de Pere Garau i d'Alcampo, i el treball de diverses àrees municipals de l'Ajuntament de Palma i de l'Institut Municipal de l'Esport.

Commemoració del 25N el 2017

Al llarg del mes de novembre, l'Ajuntament organitza un seguit d'actes per a commemorar el 25 de Novembre, a més de col·laborar en altres activitats que s'han organitzat per part d'altres administracions i entitats. Se'n pot veure l'agenda d'activitats a:

http://www.palma.cat/portal/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_fact_d4_v1.jsp&contenido=97261&tipo=2&nivel=1400&layout=contenedor1.jsp&codResi=1&language=ca&123456

Accions formatives

L'oferta formativa de l'Ajuntament de Palma té la finalitat de fomentar la corresponsabilitat en la prevenció, la detecció i la resposta davant situacions de violència de gènere.

Aquesta formació va adreçada tant a infants com a adolescents i a persones adultes, i s'organitza en els següents blocs temàtics:

- Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere
- Tallers de prevenció en abusos sexuals a menors
- Tallers de sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere
- Taller de relació sexual igualitària; prevenció de les agressions sexistes i sexuals
- Tallers de sensibilització en prostitució

Els continguts, el format i la durada s'ajusten als perfils de les persones a qui s'adrecen. Amb la formació es pretén afavorir la capacitació d'infants, adolescent i persones adultes en la detecció i l'afrontament de la violència de gènere. Aquesta oferta formativa està a disposició de la ciutadania mitjançant el portal del programa d'activitats educatives "Palma Educa".

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Els darrers anys s'ha incrementat la varietat de l'oferta incorporant-hi nous tallers.

Resultats de les intervencions

Durant el curs 2016-2017 es varen realitzar un total de 255 accions formatives gestionades des del portal del programa d'activitats educatives "Palma Educa", que varen suposar un total de 532,5 hores i amb una participació total de 5.833 persones.

Blocs temàtics	
	Participants
Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere	2.798
Taller de sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere	654
Relació igualitària: prevenció d'agressions sexistes i sexuals	443
Tallers en prevenció en abusos sexuals a menors	1.908
Tallers de sensibilització en prostitució	30
Total	5.833

Aquest darrer curs s'han impartit els següents tallers:

Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció de la violència de gènere:

S'han realitzat un total de 123 tallers. Segons el públic destinatari han tingut una durada d'1,5 o 2,5 hores, i s'han fet 275,5 hores de tallers. Hi ha participat 2.798 persones.

Aquest bloc temàtic inclou els següents tallers, per grups d'edat:

Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere		
	Població	Nre. de tallers
Taller específic en igualtat per a nins i nines	Infància	7
De la violència a la igualtat	Joves	47
	Adults	6
El mite de l'amor romàntic	Joves	1
	Adults	1
La corresponsabilitat	Joves	14
	Adults	6
Mites assumits de la violència masclista en la parella	Joves	23
	Adults	3
Noves masculinitats. Prevenció d'actituds masclistes	Joves	6
	Adults	7
Violències masclistes i noves tecnologies	Adults	1
La ciutadania contra la violència de gènere	Adults	1
Total		123

Tallers de prevenció en abusos sexuals a menors:

S'han realitzat 76 tallers, amb una durada d'1,5 (tallers per a infants) o 3 hores (tallers per a professorat o monitors/res d'educació no formal, persones adultes), amb un total de 129 hores. Hi han participat 1.908 persones.

Aquest bloc temàtic inclou els següents tallers, per grups d'edat:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Tallers de prevenció en abusos sexuals a menors		
	Població	Nre. de tallers
Tallers per a primària/infants	Infància	66
Tallers per a professorat i monitors/res educació no formal	Adults	10
Total		76

Tallers de sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere

S'han realitzat 29 tallers, amb una durada de 2,5 hores o d'1,5 hores en funció de públic destinatari, amb un total de 69,5 hores, i hi han participat 654 persones.

Tallers de sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere		
	Població	Nre. de tallers
Tallers de sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere	Joves	27
	Adults	2
Total		29

Tallers de relació sexual igualitària: prevenció d'agressions sexistes i sexuals

S'han realitzat 25 tallers amb una durada de 2,5 hores o d'1,5 hores, en funció del públic destinatari, amb un total de 55,5 hores; hi han participat 443 persones.

Tallers de relació sexual igualitària		
	Població	Nre. de tallers
Relacions sexuals igualitàries	Joves	3
	Adults	3
Sexualitat sana	Joves	15
	Adults	4
Total		25

Tallers de sensibilització en prostitució

S'han realitzat 2 tallers, amb una durada d'1,5 hores, amb un total de 3 hores. Hi han participat 30 persones. Aquests tallers van destinats a joves i adults, però només s'han duit a terme per a persones adultes.

Tallers de sensibilització en prostitució		
	Població	Nre. de tallers
Històries de tràfic, tracta i prostitució: procés migratori de dones nigerianes	Adults	1
La prostitució com a forma d'exclusió social	Adults	1
Total		2

Es pot ampliar la informació sobre els tallers als apartats G, J i K del web:

http://www.palmaeduca.cat/p_activitats/index.php?modulo=inicio&accion=inicio

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Altres tallers:

A més dels tallers sol·licitats mitjançant al portal Palma Educa, s'han organitzat altres 3 sessions orientades al voluntariat que va participar als actes de commemoració del 25 de Novembre. Aquestes sessions han tingut una duració de 4 hores i hi han participat 55 persones:

- dues sessions formatives/explicatives a agrupacions escoltes
- una sessió formativa/explicativa per a voluntaris de la Creu Roja

6. Avançament de dades de 2017 dels serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere

Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (gener a setembre)

Al Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere, entre gener i setembre de 2017 s'han atès 557 expedients, dels quals 178 han estat oberts enguany (169 expedients oberts per primera vegada i, 9, reoberts). Amb aquests expedients nous s'han atès 178 persones noves. Aquestes dades mostren un increment sobre el mateix període de l'any anterior.

Dades d'atenció al Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere. Gener- setembre			
	2015	2016	2017
Total d'expedients atesos	405	550	577
Expedients nous i reoberts	160	165	178
Expedients oberts per 1a vegada	148	152	169
Expedients reoberts	12	13	9
Expedients arrossegats	245	385	399
Persones ateses noves	160	165	178

Pel que fa a les dades d'atenció d'aquest Programa, en aquest període de 2017 s'han realitzat 345 acompanyaments a 117 persones. Hi ha un lleu descens quant al nombre d'acompanyaments realitzats, però aquest és més accentuat en el nombre de persones, la qual cosa indica un major nombre d'acompanyaments per persona.

Dades d'atenció al programa. Gener- setembre			
	2015	2016	2017
Acompanyaments realitzats	324	354	345
Persones acompanyades	183	139	117
ATENPRO tramitats (nous)	39	41	48
Persones amb ATENPRO	112	149	117

Pel que fa a l'ATEMPRO, el sistema de teleassistència mòbil per a víctimes de violència de gènere, entre gener i setembre s'han tramitat 48 altes. Aquesta dada ens mostra un lleuger increment de les altes tramitades respecte del mateix període de 2016.

Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere (gener a setembre)

De gener a setembre de 2017 s'han obert 70 expedients al Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere i s'han atès 128 persones noves. D'aquestes, 70 eren mares (adult referent) i 58 infants (31 nines i 27 nins).

Si comparam l'atenció amb la del mateix període de l'any anterior, hi ha un lleuger augment tant de les mares (de 65 a 70) com del nombre d'infants (de 46 a 58).

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Dades d'atenció al Programa d'atenció als fills i filles víctimes de violència de gènere. Gener- setembre			
	2015	2016	2017
Total d'expedients atesos	131	163	160
Expedients nous i reoberts	62	65	70
Expedients arrossegats	69	98	90
Persones ateses noves	123	111	128
Persona tutora referent (dones)	58	65	70
Fills/filles	65	46	58
Nins	32	27	27
Nines	33	19	31

Programa d'atenció a persones agressores (gener a setembre)

Al Programa d'atenció a persones agressores, de gener a setembre de 2017 s'han atès 100 expedients, dels quals 20 eren expedients nous oberts durant aquest període. Això suposa que en aquest temps s'han atès 20 homes agressors nous i 8 parelles o exparelles d'aquests.

En el mateix període de 2016 el nombre d'agressors nous atesos era de 22.

Dades d'atenció al Programa d'atenció a persones agressores. Gener- setembre			
	2015	2016	2017
Total expedients atesos	104	112	100
Expedients nous i reoberts	34	22	20
Expedients oberts per 1a vegada	34	22	20
Expedients reoberts	0	0	0
Expedients arrossegats	72	90	80
Persones ateses noves	51	28	28
Agressors atesos nous (homes)	34	22	20
Parelles o exparelles ateses noves	17	6	8

Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (gener a setembre)

Des de l'1 de gener al 30 de setembre de 2017 el SAM-VVG ha atès un total de 97 persones. D'aquestes, 45 eren dones víctimes de violència de gènere i, la resta, eren els seus fills i filles (20 nines i 32 nins).

Servei d'Allotjament Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM-VVG). Gener- setembre			
	2015	2016	2017
Víctimes ateses	119	99	97
Dones	64	55	45
Fill/filles	55	44	52
Fills	37	24	32
Filles	18	20	20
Pernoctacions	9.035	7.181	8.297
Mitjana de pernoctacions diàries	33,10	26,21	30,39

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Si comparam aquestes dades amb les del mateix període de 2016 detectam un descens en el nombre de dones víctimes de violència de gènere i un increment en el nombre d'infants. Per altra banda, cal destacar que, a pesar de la disminució del nombre de víctimes ateses, s'ha incrementat el nombre de pernoctacions, motivat per l'increment del temps d'estada de les víctimes i els seus fills al centre. Aquesta situació ha fet que en determinats moments el centre ha arribat al límit de la seva capacitat, i s'han hagut d'acollir víctimes de Palma al Casal Ariadna, de la Xarxa de Cases d'Acollida de l'Institut Balear de la dona.

Des de l'1 de gener al 30 de setembre de 2017 el Casal Ariadna ha atès un total de 39 persones empadronades a Palma. D'aquestes, 17 eren dones víctimes de violència de gènere i, la resta, els seus fills i filles.

Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA) (gener a juliol)

Des de gener a juliol de 2017 la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma ha atès 116 persones denunciants de violència de gènere. Aquesta dada implica un descens respecte de les dades d'aquest període de l'any anterior.

Dades de atenció de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA). Gener- juliol 2017	
	Total
Persones ateses (denunciants VG)	116
Persones tutoritzades	163
Persones amb OP (VD i VG)	91
Assistència psicològica en crisi	70

Font: Policia Local de l'Ajuntament de Palma

Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112 (gener a setembre)

Entre l'1 de gener i 30 de setembre de 2017 des del Serveis d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere s'han tramitat 61 altes al fitxer.